

МЕТАБОЛІЧНІ ПОРУШЕННЯ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ З ОЖИРІННЯМ

Гопцій О.В., Степанова О.В., *Ситник К.О.

Харківський національний медичний університет,

**ДУ “Інститут терапії імені Л.Т. Малої НАМН України”, м. Харків*

В останні роки в усьому світі спостерігається стрімке збільшення кількості людей, у яких діагностовано ожиріння. Ожиріння на теперішній час розглядають як один із основних факторів, який призводить до серцево-судинних ускладнень – головної причини смертності дорослого населення. Ожиріння характеризується дисфункцією адипоцитів, при цьому спостерігається підвищений синтез і секреція різноманітних адипокинів, цитокинів, а також, збільшення компонентів РААС у вісцеральному жирі, що призводить до підвищення АТ.

Мета. Вивчення рівня лептину та інсуліну в сироватці крові хворих на артеріальну гіпертензію (АГ) з ожирінням залежно від ступеня АГ.

Матеріали. Обстежено 121 хворого на АГ (46 чоловіків та 75 жінок), середній вік ($53,90 \pm 0,93$) років. Індекс маси тіла (ІМТ) розраховували за формулою. Рівні лептину й інсуліну визначали імуноферментним методом, рівень глюкози – біохімічним методом. Індекс інсулінорезистентності (індекс НОМА) обчислювали за формулою: $\text{індекс НОМА} = \text{глюкоза крові натще (ммоль/л)} \times \text{інсулін крові натще (МОД)} / 22,5$. Індекс НОМА $> 2,77$ ум. од. розцінювався як наявність інсулінорезистентності.

Результати. Усі хворі були розділені на три групи залежно від ступеня АГ. До складу 1-ої групи увійшли пацієнти з 1 ступенем АГ ($n = 16$), 2-гу групу склали хворі з 2 ступенем АГ ($n = 64$), 3-тю групу – з 3 ступенем АГ ($n = 41$). Встановлено, що показники ІМТ ($(36,21 \pm 0,79)$ кг/м^2), рівня лептину ($(12,89 \pm 0,78)$ нг/мл, чоловіки – $(10,16 \pm 1,13)$ нг/мл, жінки – $(14,46 \pm 0,92)$ нг/мл), інсуліну ($(20,76 \pm 2,35)$ мкОД/мл), індексу інсулінорезистентності ($(4,63 \pm 0,59)$ ум. од.) у хворих 3-ої групи достовірно перевищували аналогічні показники 2-ої та 1-ої групи: ІМТ ($(31,57 \pm 0,63)$ кг/м^2 та $(25,56 \pm 0,57)$ кг/м^2 , відповідно), рівень лептину ($(10,87 \pm 1,06)$ нг/мл, чоловіки – $(8,88 \pm 1,06)$ нг/мл, жінки – $(11,99 \pm 1,53)$ нг/мл та $(6,98 \pm 0,92)$ нг/мл, чоловіки – $(6,72 \pm 1,48)$ нг/мл, жінки – $(7,23 \pm 1,18)$ нг/мл, відповідно), інсуліну ($(14,74 \pm 1,97)$ мкОД/мл та $(9,08 \pm 2,15)$ мкОД/мл, відповідно), індексу інсулінорезистентності ($(3,23 \pm 0,51)$ ум. од. та $(1,78 \pm 0,44)$ ум. од., відповідно), $p < 0,05$.

Висновки. Встановлено, що рівень лептину й інсуліну достовірно підвищувався у групі хворих з АГ 3 ст. у порівнянні з пацієнтами АГ 2 ст. і АГ 1 ст. Відсоток хворих з наявністю синдрому інсулінорезистентності підвищується паралельно ступеня артеріальної гіпертензії.